

ОБЛАДНАННЯ І ТЕХНОЛОГІЇ МІКРО- І НАНОЕЛЕКТРОНІКИ

Викладач: д.т.н., професор Критська Тетяна Володимирівна

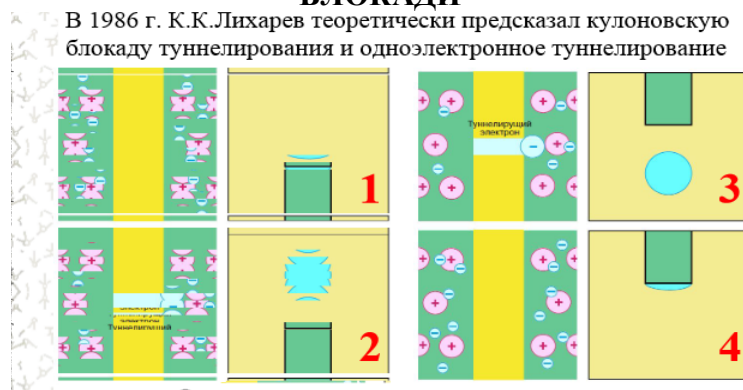
Метою дисципліни «Обладнання і технології мікро- і наноелектроніки» є ознайомлення із сучасними технологіями та обладнанням щодо виробництва інтегральних мікросхем (ІМС) та виробів наноелектроніки.

По завершенню навчання по даній дисципліні, студенти повинні:

Знати:

- перелік і послідовність етапів технології виготовлення ІМС та виробів наноелектроніки;
- вимоги до чистоти виробничих приміщень та їх класифікацію;
- види основного обладнання щодо одержання та вимірювання характеристик якісних параметрів ІМС і виробів наноелектроніки.

КВАНТОВІ ЕФЕКТИ ОДНОЕЛЕКТРОННЕ ТУНЕЛЮВАННЯ В УМОВАХ КУЛОНІВСЬКОЇ БЛОКАДИ

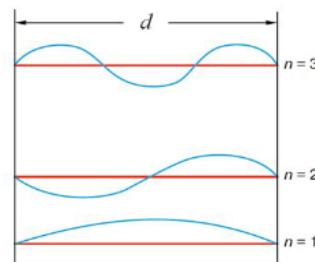
КВАНТОВЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ

Постулат Бора: электрону с импульсом p_n в потенциальной яме шириной d разрешены траектории, описываемые соотношением: $p_n d = \pi \hbar n$

Квантуемая энергия:

$$E_n = \frac{p_n^2}{2m} = \frac{\pi^2 \hbar^2 n^2}{2md^2}$$

Для ширины ямы 5 нм $E_1 = 0.2$ эВ
(для эффективной массы электрона 10^{-28} г)

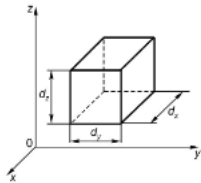

Волновые функции и уровни энергии частицы, находящейся в бесконечно глубокой потенциальной яме. Показаны три нижних энергетических уровня (красный цвет) и три волновые функции

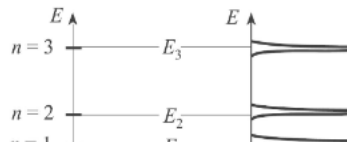
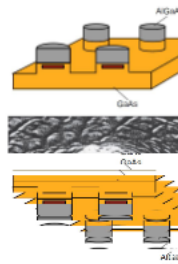
КВАНТОВОРАЗМЕРНЫЕ ОБЪЕКТЫ

Квантовая точка (искусственный атом) — нуль-мерный (0D) объект. Ширина запр.зоны GaAs для массивного $E_3=1,52$ эВ, КТ (933 атомов) - $E_3=2,8$ эВ, КТ(465 атомов) - $E_3=3,2$ эВ

$$E_{lmn} = \frac{\hbar^2 \pi^2}{2m^*} \cdot \frac{l^2}{d_x^2} + \frac{\hbar^2 \pi^2}{2m^*} \cdot \frac{m^2}{d_y^2} + \frac{\hbar^2 \pi^2}{2m^*} \cdot \frac{n^2}{d_z^2}$$

КВАНТОВАЯ
ТОЧКА
(0D)

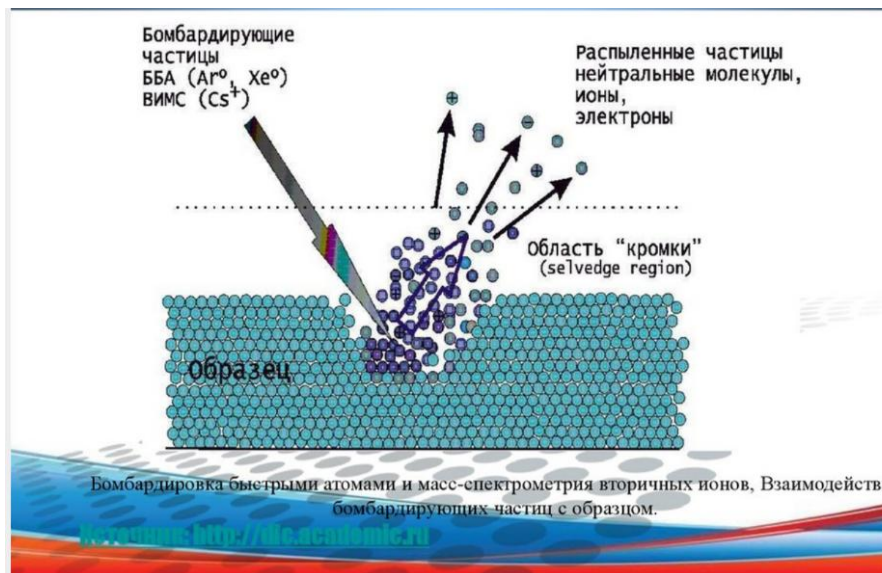
ИМТУ имени Н.Э.Баумана, кафедра МЭС, ИТ «Электронные технологии в машиностроении»

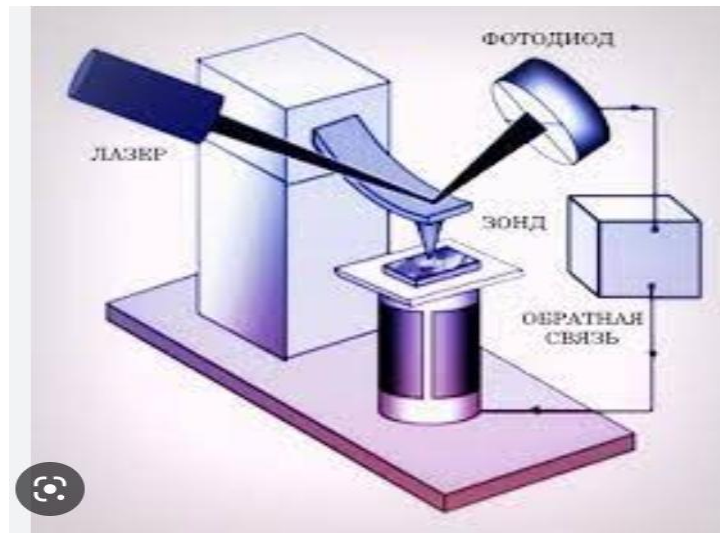
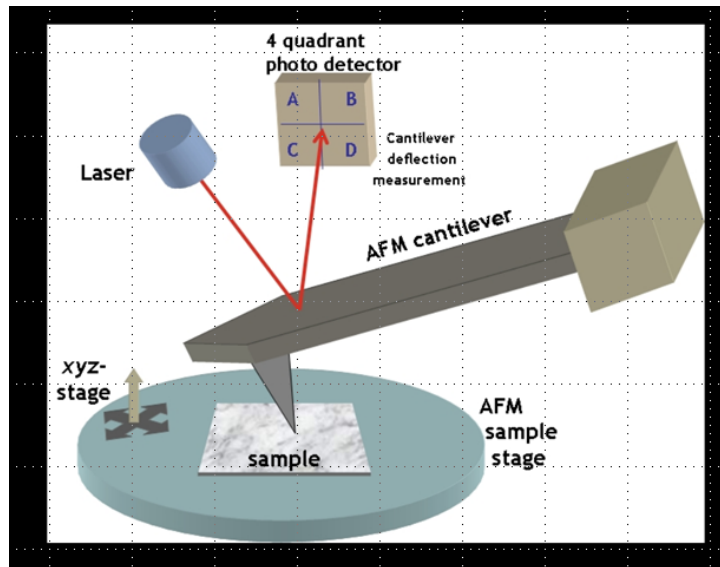
Оже спектрометр
PHI-660
сканирующий
(Perkin-Elmer)

<http://nano.yar.ru/>

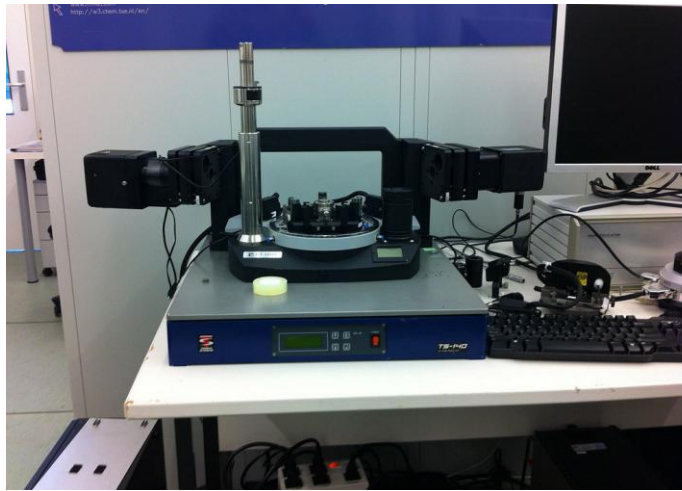
МАССПЕКТРОМЕТР ВТОРИННЫХ ИОНОВ. Принцип дії

ТИПОВА СХЕМА АТОМНО-СИЛОВОЇ СПЕКТРОСКОПІЇ

АТОМНО-СИЛОВИЙ МІКРОСКОП

Многофункциональный сверхвысоковакуумный нанотехнологический комплекс
НАНОФАБ НТК-9
(ЗАО "Нанотехнологии МДТ" г. Зеленоград)

Вміти:

- оцінювати можливості використання матеріалів щодо конструкції певного СПП;
- порівнювати властивості напівпровідникових щодо використання у конструкціях різних класів СПП;
- здійснювати вибір основного обладнання (механічної обробки монокристалів, дифузії та окислення, напилення, металізації); проводити аналіз розрахунки електронних компонентів функціональних вузлів та блоків, що входять до складу джерел живлення промислових озонаторів;
- орієнтуватись у режимах основних технологічних операцій з одержання СПП різних класів